

บรรณาธิการแถลง

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่าน

ฉบับนี้ผมจะขอกล่าวถึงเรื่องการจัดการบรรณานุกรม (Bibliographic/Reference/Citation management) ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดเก็บ ค้นหา และการจัดรูปแบบของบรรณานุกรม ซึ่งต่อไปผมจะใช้คำว่า Reference

การจัดการ Reference มีความสำคัญมากกับนักวิจัยและผู้เขียน ตั้งแต่การทบทวนวรรณกรรม ซึ่งปัจจุบันที่ Electronic format ของบทความต่างๆ หาได้ไม่ยากทาง Internet แต่ปริมาณของบทความทางวิชาการก็มีเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ ทำให้การจัดเก็บเป็นรูปกระดาษในแฟ้มเริ่มเป็นปัญหา และลำดับถัดมาที่มีความยุ่งยากมากคือการจัดรูปแบบให้ตรงตามวารสารที่จะส่งบทความตีพิมพ์และการตรวจสอบความถูกต้องทั้งตัว Reference เองและรูปแบบ (Style) ปัจจุบัน Software ที่ใช้ในการจัดการ Reference สามารถทำงานได้ดีทั้งการจัดเก็บ ค้นหา และการจัดรูปแบบ ซึ่งมีทั้งที่แบบไม่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์และแบบที่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์

ในส่วนของทางด้านวารสารสิ่งที่มีปัญหามากคือความถูกต้องของการจัดรูปแบบเอกสารอ้างอิงซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้นหาได้ มีงานวิจัยเป็นระยะที่พบว่าอัตรา Reference error ของบทความทางวิชาการอยู่ที่ 2.2% - 55%¹ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.5% ซึ่งแปลว่าทุก 8 Reference จะพบความผิดพลาดได้ 1 Reference ซึ่งก็มากอยู่นะครับ

ทางรามาธิบดีเวชสารสนับสนุนให้ใช้ Reference management software เช่น EndNote®² ซึ่งต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ แต่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ก็ได้ซื้อลิขสิทธิ์แบบใช้ทั้งมหาวิทยาลัยแล้ว หรือ Mendeley®³ ซึ่งไม่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ โปรแกรมทั้งสองตัวมีทั้งบน Windows และ Mac (OS X) และทั้งคู่มี Plugin ของ Microsoft Word® ทำให้สามารถใช้ใส่ Reference ลงในบทความได้โดยสะดวก

โดยทางรามาธิบดีเวชสารได้ทำ Reference style ของ EndNote® ให้ Download บนเว็บไซต์ ramamedj.com ส่วนถ้าใช้ Mendeley®³ ให้เลือก Style เป็น American Medical Association การใช้โปรแกรมทั้งสองนี้ตั้งแต่ขั้นตอนทบทวนวรรณกรรมจนถึงขั้นตอนการเขียนบทความจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นครับ

ผศ. ดร. นพ. ชูศักดิ์ โอภาสเจริญ

บรรณาธิการ

References

1. Jergas H, Baethge C. Quotation accuracy in medical journal articles-a systematic review and meta-analysis. *PeerJ*. 2015;3:e1364. doi:10.7717/peerj.1364.
2. EndNote®. Reference management software. <https://endnote.com>
3. Mendeley®. Reference management software. <https://www.mendelay.com>